

Nr 44.

Ankom till riksdagens kansli den 21 februari 1939 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med anhållan om riksdagens yttrande angående ett av den internationella arbetsorganisationens konferens år 1938 vid dess tjugofjärde sammanträde fattat beslut.

(3:dje avd.)

I propositionen nr 16 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden den 2 december 1938, anhållit, att riksdagen måtte avgiva yttrande angående ett av den internationella arbetsorganisationens konferens år 1938 vid dess tjugofjärde sammanträde antaget konventionsförslag.

Vid ifrågavarande sammanträde, som hölls i Genève under tiden 2—22 juni 1938, antogs endast ett konventionsförslag, nämligen förslag till konvention (nr 63) angående statistik rörande arbetslöner och arbetstid i de närmsta gruv- och tillverkningsindustrierna, byggnadsverksamhet därunder inbegripen, samt jordbruk, i korthet benämnd »Konvention angående arbetslöne- och arbetsstatistik, 1938».

Konventionsförslagets *bestämmelser* hava upptagits under sex huvudrubriker, nämligen

Del I. Allmänna bestämmelser (art. 1—4);

Del II. Statistik rörande genomsnittliga arbetsförtjänster och arbetstimmar, utgjorda i gruv- och tillverkningsindustrierna (art. 5—12);

Del III. Statistik rörande tidlönesatser och normalarbetstimmar, utgjorda i gruv- och tillverkningsindustrierna (art. 13—21);

Del IV. Statistik rörande löner och arbetstid i jordbruket (art. 22);

Del V. Diverse bestämmelser (art. 23 och 24); samt

Del VI. Slutbestämmelser (art. 25—31).

Konventionsförslaget syftar till ett internationellt förenhetligande i och för större jämförbarhet av viktiga delar av arbetsmarknadsstatistiken och är den första konvention av sin art, som antagits av internationella arbetskonferensen. Föreskrifterna i del II och del III äro begränsade till löntagare i gruv- och tillverkningsindustrier. Beträffande dessa göres en distinktion mellan »genomsnittliga arbetsförtjänster och utgjorda arbetstimmar» samt »tidlöne-

satser och normalarbetstid». I båda fallen föreskrives, att statistiken skall insamlas minst en gång om året och att mera detaljerad statistik skall insamlas minst vart tredje år. Del IV gäller jordbruket. Denna statistik skall insamlas minst en gång vartannat år och kan avse antingen lönesatser eller faktiska arbetsförtjänster alltefter arten av de uppgifter, som kunna erhållas i respektive land. I fråga om arbetstiden inom jordbruksarbete uppställer konventionen som ett önskemål, att lönestatistiken för jordbruket såvitt möjligt kompletteras med uppgifter om normalarbetstid för jordbruksarbetare.

Den uppdelning, som i konventionen göres på förenämnda tre delar, har betingats icke endast av de statistiska uppgifternas olika karaktär inom olika sysselsättningsområden utan även därav, att den i vissa länder föreliggande statistiken gäller genomsnittliga arbetsförtjänster och faktisk arbetstid, medan den i andra länder föreliggande gäller lönesatser och normalarbetstid. I konventionen har införts en bestämmelse därom, att ett land kan vid sin anslutning till konventionen utesluta antingen del II eller del III men icke båda delarna. Jämväl del IV kan uteslutas, antingen ensam eller tillsammans med del II eller del III.

Ifråga om föreskrifter av mera allmänt intresse må nämnas den, enligt vilken statistiken icke får uppenbara särskilda förhållanden, som hänföra sig till individuella företag, samt den, enligt vilken konventionen icke är att tolka såsom innebärande krav på användning av tvångsmakt för insamling av statistiken. I övrigt hänvisas till den vid statsrådsprotokollet såsom Bilaga A fogade översättningen av originaltexten till konventionsförslaget (prop. sid. 9—16).

Över konventionsförslaget ha *yttranden* inhämtats av delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet, socialstyrelsen, kommerskollegium, statistiska centralbyrån och svenska arbetsgivareföreningen. En redogörelse för dessa yttranden finnes intagen i propositionen, sid. 6—7.

Föredragande departementschefen har för egen del anfört följande.

Såsom framhållits i yttrandena över ifrågavarande konventionsförslag föreliggande icke några principiella hinder mot ratifikation av detsamma. Det framstår emellertid såsom ett önskemål från svensk sida, att internationella löne- och arbetstidsjämförelser göras på grundval av statistik rörande faktiska arbetsförtjänster och faktiskt utgjord arbetstid. Med hänsyn härtill förordar jag, att konventionsförslaget ratificeras med uteslutande av dess del III.

Utskottet.

Såvitt utskottet kan bedöma, finnes intet att erinra mot att en ratificering från Sveriges sida av föreliggande konventionsförslag kommer till stånd på sätt föredragande departementschefen förordat.

Utskottet får därför hemställa,

att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t tillkännagiva, att riksdagen intet har att erinra mot en ratificering från

Sveriges sida av ifrågavarande konventionsförslag med utslutande av dess del III.

Stockholm den 21 februari 1939.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Nilsson* i Malmö, *Svensson* i Kompersmåla, *Andersson* i Fältenborg, *Ström* i Lidköping, *Nilsson* i Fredriksfält, *Larsson* i Varberg, *Bäckström*, *Sundberg*, *Andersson* i Rixö, *Nisser* och *Domö*; samt

från andra kammaren: herrar *Råstock*, *Jansson* i Falun, *Magnusson* i Skövde, *Eriksson* i Stockholm, *Lindberg* i Umeå, *Isacsson*, *Holmdahl*, *Andersson* i Södergård, *Andersson* i Malmö, *Mårtensson*, *Bergvall* och *Hansson* i Rubbestad.
